

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ - ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

ΑΘΗΝΑ 21/06/16

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θέμα: «Ανοικτή επιστολή, πρώτη απάντηση προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ . Νίκο Φίλη για δηλώσεις του σχετικές με το μάθημα των Θρησκευτικών»

Παρακαλούμε για την τοποθέτησή-απάντηση, τις ενέργειες σας επί επιστολής που μας προώθησε ο κος Κωνσταντίνος Σπαλιώρας, Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Θεολόγων(ΠΕΘ), δ/νση: Χαλκοκονδύλη 37, Αθήνα ΤΚ10432, τηλ. 2105224180, μέσω email: «info@zoiforos.gr», υποβάλλοντας αίτημα για το εν θέματι αναφερόμενο ζήτημα.

Ο αναφέρων βουλευτής

Νικόλαος Ι. Νικολόπουλος
Πρόεδρος Χριστιανοδημοκρατικού
Κόμματος Ελλάδος

Ανοικτή επιστολή

Θέμα: Πρώτη απάντηση προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων κ. Νίκο Φίλη για δηλώσεις του σχετικές με το μάθημα των Θρησκευτικών

Τις τελευταίες ημέρες, όλοι οι Έλληνες πολίτες γινόμαστε μάρτυρες επαναλαμβανόμενων συνεντεύξεων του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σε διάφορες τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές εκπομπές, ο οποίος δεν φείδεται του χρόνου και του κόπου προκειμένου, μεταξύ των άλλων, να προβεί και σε δηλώσεις σχετικά με επικείμενες αλλαγές στο μάθημα των Θρησκευτικών, το οποίο υπηρετούμε καθημερινά στις διδασκαλικές αίθουσες. Ως υπεύθυνοι δάσκαλοι, επιστήμονες και παιδαγωγοί, που δεν δικαιούμαστε να σιωπούμε κάθε φορά που διαπιστώνουμε προσπάθειες διαστρέβλωσης ή παραχάραξης της αλήθειας ένθεν κακείθεν και δεδομένου ότι εν προκειμένω, διακυβεύονται θέματα που άπτονται της παιδείας και ψυχοπαιδαγωγικής ολοκλήρωσης των παιδιών μας, οφείλουμε να προβούμε στις παρακάτω παρατηρήσεις:

1. Αποδίδουμε στον Υπουργό τον προσήκοντα σεβασμό που απορρέει από τον θεσμικό ρόλο του. Ακούμε με προσοχή και σεβασμό τις απόψεις του. Ταυτόχρονα, όμως, ας μας επιτραπεί να μιλούμε και ως δάσκαλοι, που αντλούμε το κύρος και τη δύναμη του λόγου μας απ' την ίδια την παιδαγωγική αποστολή μας. Στον πυρήνα αυτής της αποστολής βρίσκονται οι ίδιοι οι μαθητές μας, το παιδαγωγικό συμφέρον των οποίων είμαστε ταμένοι, πάντα και διηνεκώς, να υπερασπιζόμαστε με αυταπάρνηση. Καθημερινά στις διδασκαλικές αίθουσες γινόμαστε αποδέκτες της αγωνιώδους προσπάθειάς τους να αυτοπροσδιοριστούν και να βρουν απαντήσεις σε καυτά υπαρξιακά ερωτήματα, και μάλιστα σε μια εποχή έντονης οικονομικής και πρωτίστως ηθικής κρίσης. Καλούμαστε να τους ενθαρρύνουμε, να τους τροφοδοτήσουμε με υγιείς πνευματικές δυνάμεις, που συνάμα αποτελούν και δυνάμεις του έθνους μας, και να τους καταστήσουμε υγιείς προσωπικότητες που θα συνδράμουν αποφασιστικά όχι μόνο στον δικό τους αξιακό αυτοπροσδιορισμό, αλλά και στην πνευματική ανάκαμψη της πατρίδας μας. Και τα καταφέρνουμε, κ. Υπουργέ! Το ομολογούμε με το καμάρι του δασκάλου! Ο Θάνατος, ο Κωνσταντίνος, ο Στρατής, η Σπυριδούλα και πολλά ακόμα παιδιά μας μας αποχαιρετούν, μια και

πλησιάζουμε και στις διακοπές του θέρους, με ένα πλατύ παιδικό χαμόγελο, με ένα δάκρυ, με ένα ευλογημένο «ευχαριστώ», που αναπαύει όλους τους κόπους και τις αγωνίες μας! Και αυτή είναι η ικανοποίηση που αναπαύει τον δάσκαλο και δικαιώνει τον κάματο του! Και όμως! Ο διοικητικός προϊστάμενος μας, ο Υπουργός Παιδείας μας αποκαθλώνει! **Δηλώνει απαξιωτικά και επανειλημμένως, σε πολλά ΜΜΕ, ότι το μάθημά μας, το μάθημα των Θρησκευτικών, είναι η ώρα του παιδιού, που δεν προσφέρει τίποτε από τα παραπάνω στους μαθητές μας! Είναι με άλλα λόγια, χάσιμο χρόνου! Για όλους τους παραπάνω λόγους, ως υπεύθυνοι δάσκαλοι, δεν έχουμε παρά να εκφράσουμε την έντονη δυσaréσκειά μας για την παραπάνω ατυχή δήλωση, που όχι μόνο υποτιμά και συκοφαντεί το πρόσωπο και το παιδαγωγικό μας έργο, αλλά προ πάντων ματώνει τις ψυχές μας, διότι, στην ουσία, απαξιώνει περιφρονητικά -ευτυχώς μόνο λεκτικά- και τις ωφέλειες που αποκομίζουν οι ίδιοι οι μαθητές μας απ' αυτό.**

2. **τυρίες της Πα προεξαγγέλει την επικείμενη μετατροπή του ΜτΘ από «κατηχητικό» και ομολογιακό, σε μάθημα γνώσης. Αλήθεια, γνωρίζει άραγε τι σημαίνουν οι όροι αυτοί, τους οποίους χρησιμοποιεί αφειδώς; Γιατί, αν τους γνώριζε, θα αντιλαμβάνονταν ότι η κατήχηση αφορά σε ενδοεκκλησιαστική διαδικασία που λαμβάνει χώρα εντός του εκκλησιαστικού σώματος και μόνο εντός αυτού! Εγκαινιάστηκε από τους ποιμένες της Εκκλησίας κατά τους πρώτους χριστιανικούς χρόνους και στόχευε στην προετοιμασία αυτών που ήθελαν να ασπαστούν τον χριστιανισμό διά του βαπτίσματος. Υπήρχαν βέβαια, και μεταβαπτισματικές κατηχήσεις, που αποσκοπούσαν στην περαιτέρω μύηση των βεβαπτισμένων χριστιανών. Ως γνωστόν, η διαδικασία τελούσε πάντα υπό την εποπτεία του Επισκόπου, ο οποίος έδιδε και την τελική συγκατάθεσή του στον κατηχούμενο για τη διενέργεια του βαπτίσματός του, και την πνευματική συνδρομή και εγγύηση του αναδόχου του. Τα διδακτικά αγαθά, την πρόσκτηση των οποίων όφειλε να υλοποιήσει ο κατηχούμενος σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ήταν συγκεκριμένα και σχετίζονταν με βιβλική ύλη ή τη σταδιακή εμβάθυνσή τους στο ορθόδοξο δόγμα. Τι σχέση έχει λοιπόν, αυτή η διαδικασία με το συνολικό πλαίσιο διδασκαλίας του ΜτΘ σήμερα;**

Ασφαλώς καμία. Γιατί οι όροι διεξαγωγής του μαθήματος εδράζονται σε παιδαγωγική βάση, ενώ τα κριτήρια παρουσίασης της διδασκόμενης ύλης σχετίζονται με τη δυνατότητα ανταπόκρισής της στις ευρύτερες υπαρξιακές πνευματικές ανησυχίες που έχουν οι μαθητές μας σ' αυτήν την ευαίσθητη ηλικία της εφηβείας. Πολύ συχνά, μάλιστα, διατυπώνονται εκ μέρους τους αμφισβητήσεις ή ακόμα και αρνήσεις, που αποτελούν απόρροια της παραπάνω διαδικασίας. Όλες αυτές οι πρακτικές γίνονται απολύτως σεβαστές από τους διδάσκοντες καθηγητές. Άλλοτε πάλι, μαθητές, που δεν έχουν καμία σχέση με το πλήρωμα της Εκκλησίας ή συμμερίζονται άλλες θρησκευτικές δοξασίες, έχουν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο σημερινό «κατηχητικό» ΜτΘ, χωρίς κανένα περιθώριο αποκλεισμού τους ή χωρίς την ανάληψη καμίας δέσμευσης για την υιοθέτηση των προσφερομένων διδακτικών αγαθών. Αρκετές φορές μάλιστα, αυτά τα παιδιά συνδράμουν αποφασιστικά στην εξέλιξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αλήθεια, τι σχέση έχουν όλα αυτά με τη διαδικασία της κατήχησης, όπως την αναδείξαμε παραπάνω; Ας μας βρει ο κ. Υπουργός ένα κατηχητικό εγχειρίδιο, το οποίο να εμπεριέχει θρησκευολογική ύλη, όπως συμβαίνει σήμερα με το σημερινό πρόγραμμα σπουδών του ΜτΘ. Ή μήπως δεν γνωρίζει άραγε, ότι οι Έλληνες μαθητές έχουν σήμερα τη δυνατότητα να μελετήσουν τα διάφορα θρησκευόμενα στα πλαίσια μιας ολόκληρης τάξης (Β Λυκείου); Όλα αυτά δεν συνιστούν γνώσεις επί των θρησκειών; Δεν μαθαίνουν τα παιδιά για τις δογματικές αλήθειες του Ισλαμισμού, του Ινδουισμού, του Βουδισμού, ή των άλλων μεγάλων θρησκευμάτων του κόσμου; Δεν γίνονται αποδέκτες της ηθικής και κοινωνικής διδασκαλίας τους; Δεν προβαίνουν, στα πλαίσια της διδακτικής διαδικασίας, σε κρίσεις, συγκρίσεις και αναγωγές; Δεν αναμοχλεύουν σύγχρονα προβλήματα βιοηθικής, αναδεικνύοντας, πάντα με σεβασμό στην ετερότητα και την ανθρώπινη ελευθερία, τα μεγάλα διλήμματα που απασχολούν τις σύγχρονες κοινωνίες; Αν η απάντηση σε όλα τα παραπάνω είναι θετική, τότε το Μάθημα των Θρησκευτικών συνιστά ένα μάθημα γνώσης της Ορθοδοξίας. Αν το έγκλημα του σημερινού μαθήματος, είναι ότι όλα τα παραπάνω υλοποιούνται μέσα από τα πνευματικά και πολιτισμικά βιώματα των παιδιών, που γεννήθηκαν και

ανατράφηκαν εντός της ορθόδοξης πνευματικής παραδόσεως και ατμόσφαιρας, τότε ας μας επιτραπεί να απαντήσουμε σε όσους αμφισβητούν το συγκεκριμένο έργο μας λέγοντάς τους: Μήπως θα μας επιβληθεί να «αρνηθούμε το γάλα που βυζάξαμε». «Αγωνιζόμαστε άλλος εδώ, άλλος εκεί καταπάνω στην ψευτιά. Καταπάνω σ' αυτούς που θέλουνε την Ελλάδα ένα κουφάρι χωρίς ψυχή, ένα λουλούδι χωρίς μυρουδιά....Ο καιρός θα δείξει ποιος έχει δίκιο, αν και δεν χρειάζεται ολότελα αυτή η απόδειξη».(Φώτης Κόντογλου. Από το βιβλίο «Η πονεμένη Ρωμιοσύνη», 1963.)

3. Το σχολείο, κατά τον κ. Φίλη, είναι κοσμικό. Αλήθεια όμως, πως συνάγεται κάτι τέτοιο; Διότι εμείς γνωρίζουμε ότι κοσμικό κράτος θεωρείται το κράτος που συνταγματικά δεν αναγνωρίζει κάποια επίσημη θρησκεία ούτε επικρατούσα θρησκεία. Στα κοσμικά κράτη οι θρησκείες αναγνωρίζονται ως Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Γνωρίζουμε όμως, ότι το Σύνταγμα των Ελλήνων, το οποίο στην προμετωπίδα του αναφέρει με κάθε δυνατή σαφήνεια ότι ποιείται «εις το όνομα της Αγίας και Ομοουσίου και Αδιαιρέτου Τριάδος», σε κανένα άρθρο του δεν μνημονεύει την κοσμική διάρθρωση ή διάσταση του Κράτους. Πώς λοιπόν, από ένα μη κοσμικό κράτος, με όλα τα διακριτά πνευματικά χαρακτηριστικά του που διασφαλίζονται συνταγματικά, μπορεί να συνάγεται ένα κοσμικό σχολείο; Εκτός και αν η έννοια του μη κοσμικού ταυτίζεται στις συνειδήσεις κάποιων με την έννοια του θεοκρατικού; Κάθε άλλο όμως. Το ελληνικό σχολείο είναι σχολείο της γνώσης, δημιουργικό εργαστήριο, που προάγει την αλληλοπεριχώρηση των επιστημών, σε πνεύμα απόλυτης ελευθερίας, χωρίς, όμως, να αφήνεται από την πνευματική παρακαταθήκη του έθνους των Ελλήνων. Ενός έθνους, οι υπήκοοι του οποίου έχουν αποφασίσει να γαλουχούν τα παιδιά τους με τα νάματα του αίματος των νεκρών ηρώων του έndoξου παρελθόντος, χωρίς ταυτόχρονα, να υπολείπονται σε τίποτα από όλες τις πολιτισμένες χώρες της Δύσης, που ακολουθούν το ευρωπαϊκό κερκτημένο. Να, λοιπόν, γιατί και ο σχετικός ερμηνευτικός του Συντάγματος νόμος της εκπαίδευσης (1566/85) προβαίνει σε νομική επικύρωση της παραπάνω αλήθειας, καθιστώντας σαφές με έναν απερίφραστο και κατηγορηματικό τρόπο ότι σκοπός της Εκπαίδευσης είναι να υποβοηθά τους μαθητές «να γίνονται

ελεύθεροι, υπεύθυνοι, δημοκρατικοί πολίτες, να υπερασπίζονται την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα της χώρας και τη δημοκρατία, να εμπνέονται από αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης. Η ελευθερία της θρησκευτικής τους συνείδησης είναι απαραβίαστη». Αλήθεια, ο κ. Υπουργός, δεν γνωρίζει τους νόμους του Κράτους, όταν υποκαθιστώντας τα δικαστήρια, που είναι τα μόνα εντεταλμένα να προβαίνουν σε ερμηνευτικές προσεγγίσεις του Συντάγματος και των Νόμων, περιδιαβαίνει τα ΜΜΕ και δηλώνει, δοθείσης κάθε ευκαιρίας, ότι το ελληνικό σχολείο είναι κοσμικό;

4. **Ο κ. Υπουργός παρουσιάζεται ως ένθερμος υποστηρικτής της θεωρίας του Δαρβίνου**, την οποία «διδάσκει το σχολείο» και, επομένως, δεν είναι δυνατόν «να μπεινοβγαίνουν θεολόγοι και ιερείς που να λένε ότι αυτά τα πράγματα είναι ανοησίες και πως προήλθαμε από τον Αδάμ και την Εύα». **Φαίνεται πως ο ίδιος αναδεικνύεται με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο ως προαγωγός ενός αυστηρού διδακτικού υλισμού, που επικεντρώνεται σχολαστικά στο περιεχόμενο της νέας γνώσης και όχι στον τρόπο μετάδοσής της.** Γιατί, σε αντίθετη περίπτωση, ο κ. Υπουργός θα υπερασπίζονταν, ως όφειλε, τη δημοκρατική δημιουργική αλληλεπίδραση όλων των μαθημάτων, όλων των απόψεων και όλων των «σχολών», που όταν το σχολείο είναι ανοικτό, όπως ο ίδιος δηλώνει, αλληλοπεριχωρούνται και συνυπάρχουν αρμονικά και βοηθούν το παιδί να κάνει τις δικές του γόνιμες συνθέσεις. Αυτό ισχύει ακόμα περισσότερο, όταν οι θέσεις και οι απόψεις αυτές προέρχονται από την πνευματική παρακαταθήκη του λαού μας, έχουν θρέψει τις πνευματικές αναζητήσεις του και έχουν σφυρηλατήσει διαχρονικά την πολιτισμική του ταυτότητα. Τότε, υπάρχει η αναγκαιότητα για ακόμα μεγαλύτερο σεβασμό κατά την προσέγγισή τους και δεν προσφέρονται για προσβλητική υποτίμηση, που φτάνει τα όρια του εκχυδαϊσμού! Φαίνεται πως αυτές οι αλήθειες δεν τυγχάνουν της αποδοχής του κ. Υπουργού, ο οποίος, **πέραν των άλλων, ατύχησε και στην ερμηνευτική προσέγγιση βιβλικών κειμένων, αποδεικνύοντας ότι μάλλον, δεν διακρινόταν για τις επιδόσεις του στα θεολογικά γράμματα**

κατά το παρελθόν.....Ποτέ βέβαια, δεν είναι αργά! Γιατί, αν έκανε τον κόπο ο κ. Υπουργός και ξεκινούσε μια προσπάθεια αναδίφησης των βιβλικών κειμένων της Γενέσεως, θα διαπίστωνε, με έκπληξη ίσως, ότι οι αναλλοίωτες πνευματικές αλήθειες που απορρέουν από την επεξεργασία τους υπέρκειται κατά πολύ, της εξαγωγής απλοϊκών και υπεραπλουστευμένων συμπερασμάτων, που αδικούν κατάφορα, όχι μόνο τα κείμενα αυτά καθαυτά, αλλά και τη σπουδαιότητα που σημαίνουν για το ανθρώπινο πρόσωπο ανεξαιρέτως.

5. Στο σχολείο των ονείρων μας, για το οποίο αγωνιζόμαστε και το οποίο οραματιζόμαστε, όλοι οι θεσμικοί παράγοντες της κοινωνίας μας έχουν το δικαίωμα να καταθέτουν τις δικές τους απόψεις, σχετικά με τη διάρθρωση του και τους ποικίλους στόχους του. Αν λοιπόν, η διαπίστωση αυτή ισχύει για κάθε θεσμικό φορέα της ελληνικής κοινωνίας, τότε περιβάλλεται με απόλυτο κύρος στην περίπτωση της ποιμαίνουσας Εκκλησίας, η οποία αποτελεί πνευματική τροφός του Έθνους μας. **Είναι δυνατόν ο Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να αποκλείει την Εκκλησία από την άρθρωση ενός τέτοιου λόγου, που όχι μόνο δικαιοδοτείται, αλλά και υποχρεούται εξίσου να καταθέτει;** Και υποχρεούται να το κάνει όχι μόνο ηθικά, παιδαγωγικά και ιστορικά αλλά και νομικά, κάνοντας χρήση του θεσμοθετημένου δικαιώματός της να παρακολουθεί το δογματικό περιεχόμενο των βιβλίων που διδάσκονται οι Έλληνες μαθητές. Δυστυχώς, τέτοιου επιπέδου συκοφαντίες του έργου και του ρόλου ενός ολόκληρου κλάδου Εκπαιδευτικών, καθώς και ανεπίτρεπτοι αφορισμοί και αποκλεισμοί παραπέμπουν σε άλλες σκοτεινές εποχές, που ευτυχώς δεν εκφράζουν τη δημοκρατική παράδοση των Ελλήνων.

Με τιμή

Για το ΔΣ της ΠΕΘ

Ο Πρόεδρος

Ο Γενικός

Γραμματέας

Κωνσταντίνος Σπαλιώρας

Παναγιώτης

Τσαγκάρης

Δρ Θεολογίας

Μr Θεολογίας